

HET LEED GOEDMAKEN

„We krijgen morgen dominé Godart, Lieneke.“
Het niet meer zoo heel jonge meisje keek op van de theekopjes, waarin zij melk druppelen wilde; het kannetje beefde in haar hand. Zooeven thuis gekomen van een bezoek aan een zieke vriendin, had zij zich beijverd vlug thee te zetten voor haar ouden vader.

„Dominé Godart, vader?“ Haar stem trilde. „Maar dit had u mij toch moeten besparen.“

De vader lachte. Een stillen, lieven lach. „Waarom, kindje? Trouwens, 't kón niet ook. We logeeren toch altijd de dominé's.“

„Ja, maar Godart!“ Het meisje zette zich peinzend neer tegenover vader aan 't raam. Lieven Godart!

„Lieven is weduwnaar met vier kinderen“, vertelde mij de ouderling. „zijn vrouw is al bijna een jaar dood.“

„Vreemd dat we geen advertentie lazen“, overdacht Lieneke hardop. „je zoudt allicht de doodstijding gezien hebben.“

„Och, waarom zou Lieven adverteeren?“ antwoordde vader. „Wie kent hem eigenlijk buiten dat afgelegene veendorpje?“

„Neen, zijn dominé-woorden is geen succes geweest!“
Lieneke zei het heftig en vader beluisterde eenige bitterheid in de stem zijner dochter.

„Moet je niet zeggen, Lieneke. De ouderling vertelde me juist van den grooten zegen, dien God Lieven schenkt daar onder die krotbewoners. Er wordt ook veel eervol werk door hem opgevat; dominé heeft veel invloed dàar.“

Lieneke antwoordde niet en vader vertelde: „Ze zijn hem verleden week wezen „hooren“; Lieven zal wel hier beroepen worden.“

„Hier beroepen worden?“ Lieneke zat recht overeind in haar stoel.

„Ja, vind je 't naar?“

„Och, naar. Ik heb Lieven indertijd veel leed aangedaan; we hadden hem zóó goed kunnen helpen, ik wou niet, u wel, vader. Het was in den tijd toen ik de wereld en de zonde nog liefhad, vader.“

Vader knikte stil. Ja, 't was niet met zijn goedkeuring gebeurd, dat Lieneke de verloving met Lieven had afgebroken. Maar toen God Lieven in 't hart had gegrepen, was de oneenigheid met Lieneke niet van de lucht geweest en vader moest erkennen: Lieneke begon, hield vol, en kwetste Lieven in wat hem het dierbaarst geworden was.

Lieven, een jongen zonder ouders, wilde dominé worden. Lieneke verzette zich heftig. Vier, vijf jaar wachten, zij paste er voor. En dan in een troosteloos achteraf-plaatsje je jonge leven te moeten verslijten. Zij kon 't niet uitstaan, dat Lieven 's Zondags niet meer in Rotterdam bij Loos of Fritchty wilde gaan zitten of eens een dag naar Scheveningen wou. De korte rokken kwamen toen juist in de mode; om Lieven te ergeren, maakte zij zich japonnen een handbreed van den grond. „Je loopt altijd maar tegen m'n rokken te schoppen“, mopperde zij dan, en zij kocht hoeden met veeren, zoo groot als „een zolderschuit“, spotte vader, die Lieven onbehoorlijk vond. En dan zoo'n bloot halsje aan haar jurk!

Lieven had met groote zelfinspanning gestudeerd, was beroepen in het nietige veendorpje, en trouwde met de dochter van den dàar overleden predikant, die had verzocht als zijn huishoudster in de pastorie te mogen blijven.

„Lieven kon me vlug vergeten“, had Lieneke bijna schreiend gezegd, toen zij den brief, welke vader Lievens ondertrouw meldde, in de hand hield. „'t Is wel zoo voordeelig in een gemeubelde pastorie te gaan zitten dan zelf een huishouden te koopen.“

„Koopten kost geld, Lieneke, en Lieven had geen cent.“

„Wij wél.“

„Ja, wij wél. Maar jij hebt Lieven afgezegd. Jij hebt geweigerd zijn brieven te beantwoorden!“

Lieneke had toen alleen maar geknikt. Zij wilde vader niet vertellen hoe vurig haar hart Lieven had begeerd, dat alleen haar vijandschap tegen het kruis van Christus de haat tegen Lieven in haar hart had doen ontbranden.

Sinds Lievens huwelijk had het leed haar tot God gedreven. Lieneke beleed haar schuld: vond vergeving bij God, Dien Lieven zoo vurig liefhad, dat hij liever een arme predikant dan een goedverdienend zakenmensch geworden was.

Vijf jaren verstreken sinds Godarts huwelijk en nu zou hij dan in levenden lijve voor haar staan, wie weet, straks als herder en leeraar hier komen wonen.

„Het was in den tijd, dat ik de wereld en de zonde nog liefhad, vader“, herhaalde Lieneke weer, en na het theedrinken ging zij stil naar boven. Vader wist: om te bidden.

Den anderen dag haalde vader, nog een krasse oude man, dominé Godart van den trein.

Zij spraken weinig onder het gaan. De jonge man had Lieneke oneindig lief gehad; de omstandigheden hadden hem tot een huwelijk gedwongen. Geertje, zijn huishoudster, beminde hem diep en innig;

om praatjes in het dorp te voorkomen, was Godart met Geertje trouwd. Lieneke verbrak immers haar trouwbelofte, haar liefde; zij was halstarrig gebleven. Trouwens, je kon buiten geen vrouw dàar. Zijn huwelijk was zoo gelukkig geweest als het onder deze omstandigheden kón zijn. Zijn werk, zijn plicht riep hem bij dagen en nachten en Geertje was ten volle zijne genegenheid en hoogachting waard geweest. Met een oprecht treurend hart had Godart de moeder zijner vier kinderen grafwaarts gebracht. Hij kon voor den Heere getuigen, dat hij haar *trouw* was gebleven; elke gedachte aan Lieneke had uitgebannen tijdens Geertjes leven.

Kon hij het helpen, dat zijn hart feller klopte, toen hij „hoorders“ uit zijn geboortedorpje in zijn kerkje opmerkte, dat hij dadelijk een vacaturebeurt met doorzichtige gevoelens aangevraagd, ook aangenomen had.

Zeker, het werk was hem lief geworden, hier in de onvruchtbare veenen, tusschen de plaggenhutbewoners, maar zijn lief Holland, zijn mooie geboortedorp, maar de toekomst zijner kinderen, maar..... Lieneke, Lieneke, het meisje zijner droomen, de liefde van zijn jongensjaren. Lieneke, hij wist het, die thans ook Jezus liefhad, den Heere diende.

Lieneke!..... Lieven! Zoo waren zij voor elkander geweest in al die jaren.

„Ben je gelukkig geweest in al dien tijd?“ vroeg Lieven, toen hij met Lieneke in den vallenden avond onder de bloeiende appelboomen wandelde.

„Niet voor dat ik Jezus gevonden heb, Lieven“, antwoordde Lieneke zagt: „Ik heb je veel leed aangedaan. Ben jij gelukkig geweest, Lieven?“

„Zoo gelukkig als een man kan zijn, die plicht boven liefde moet laten gelden, Lieneke. Ik ben Geertje nooit ontrouw geweest. Ik móést trouwen, Lieneke. Zij was dertig jaar, vijf jaar ouder dan ik. Zij bezat weinig zelfbeheersching, liet zich gaan in haar genegenheid voor mij. Zij zou zich voor ons dorpje gecompromiteerd hebben. Dat moest ik verhoeden. De Naam des Heeren zou er schade door geleden hebben. Bovendien, 't was goed zoo. Je weet, ik was straatarm. Maar daarom heb ik het niet gedaan, Lieneke.“

„Dat weet ik“, antwoordde Lieneke met overtuiging. „Maar je hebt toch geleden in die zes jaar, Lieven!“

„Met God en met eere.“ In hoogen ernst zei Godart het: „Zooals ik zei, ik ben Geertje *trouw* geweest. Nu sta ik met mijn vier lieve kinderen alleen.“

„Alleen.“ Lieneke greep, in plotselinge opwelling van haar groote liefde, Godert's hand.

„Ik wil al het leed goed maken, Lieven.“

„Wil jij ook de moeder van Geertje's kinderen worden, Lieneke? Ik weet, als jij wilt, dat je de gedachtenis van hun moeder heilig zal houden.“

„Dat zal ik, Lieven!“

• De appelbloesem strooide haar rozeblanke bloeisels uit over beider hoofd. „Late liefde“, fluisterde Godert bewogen.

Hand in hand gingen zij tot den stoel van haar glimlachende vader: „Ik mag het leed goedmaken vader“, jubelde Lieneke.

„God zegene jullie, kinderen“, sprak vader bewogen.

JOHANNA BREEVOORT.

Vorige week bracht de Hongaarsche Zangvereniging „Budai Dalárda“ uit Boedapest, die in Amsterdam een concert gaf, een bezoek aan het graf van De Ruyter in de Nieuwe Kerk op den Dam te Amsterdam, waar zij een kranse legde op het graf. Onze foto werd gemaakt bij het graf van De Ruyter.